

Lexicon

Grootschalig Referentie Bestand

1.0

<i>versie</i>	<i>1.0</i>
<i>auteur</i>	<i>Liesbet De Wolf</i>
<i>datum aanmaak</i>	<i>27 februari 2005</i>
<i>datum afdruk</i>	<i>6 april 2005</i>
<i>interne bestandsnaam</i>	<i>rbdv050103bv7_GRBlexicon</i>
<i>documenthistoriek</i>	<i>1.0: oorspronkelijk document</i>

Inhoud

Inhoud	4
Lijst figuren.....	4
Lijst tabellen	4
1. Voorwoord.....	5
2. Verklarende woordenlijst	5
3. Criteria voor beduidende punten	23
4. Principes voor naamgeving	24
4.1. Tabellen.....	24
4.2. Attributen	24
4.3. Systematiek acroniemen attributen	25
4.4. Attribuut codes.....	26

Lijst figuren

Figuur 1: illustratie binnenberm	6
Figuur 2: illustratie boordsteen	6
Figuur 3: illustratie buitenberm	7
Figuur 4: opdeling van de ruimte	8
Figuur 5: illustratie elementair gevelvlak.....	9
Figuur 6 Illustratie van de knikhoek a en zijde B.....	23
Figuur 7 Bij deze gebouwen moeten alle vertices gevelpunten hebben, behalve de vertex die een hoek van 177° vormt.....	23

Lijst tabellen

Tabel 1: minimale knikhoek a om geen beduidend punt te zijn.....	23
Tabel 2: combinatie voor de samenstelling van GRB namen.....	25
Tabel 3: combinatie voor de samenstelling van GRB namen.....	25

1. Voorwoord

Het GRB-lexicon geeft een alfabetisch geordend overzicht van termen die in documenten inzake GRB gebruikt worden. Het is geldig vanaf de aanmaakspecificaties 2.0. Het is duidelijk dat in de loop van de tijd het GRB-lexicon kan worden uitgebreid met extra termen. Het is daarom belangrijk regelmatig na te kijken of er geen nieuwe uitgave van dit document gepubliceerd wordt.

2. Verklarende woordenlijst

A

AAPD

Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie

Instelling die behoort tot de FOD Financiën. Beter bekend als 'het kadaster'.

achtergevel

Elementair *gevelvlak* dat aansluit op de zijgevels.

acroniem

Letterwoord

altimetrie

Meetkunde van het verticale vlak

Atlas der Buurtwegen

De "Atlassen der Buurtwegen" zijn inventarissen van officiële *buurtwegen*, die voorzien zijn in de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen. Deze *buurtwegen* zijn openbaar: iedereen mag er dus gebruik van maken.

De atlassen der buurtwegen en de afzonderlijke plandocumenten die er bij aansluiten, worden op elk gemeentehuis bewaard voor het eigen grondgebied. Een duplicaat van de door de Bestendige Deputatie goedgekeurde tabellen bevindt zich op het provinciebestuur, voor het ganse grondgebied van de provincie.

Atlas der onbevaarbare waterlopen

De Atlas van de onbevaarbare waterlopen is een inventaris van de onbevaarbare waterlopen. De atlas geeft het statuut, de klassering in 1ste, 2de of 3e categorie en de wettelijke breedte van een onbevaarbare waterloop.

attribuut

Tot het wezen behorende eigenschap.

De *kenmerken* en *eigenschappen* van objecten worden - naargelang de *entiteit* - gemodelleerd in **attributen**, met een *domein* of bereik voor bijbehorende waarden. Er worden vier attribuutklassen onderscheiden:

1. Identificerende attributen bevatten kenmerken die maken dat het individuele object uniek onderscheiden wordt van een ander. Ook eigenschappen die gebruikt kunnen worden om de éénduidige koppeling naar andere gegevensverzamelingen mogelijk te maken horen hierbij (vb. kadastraal perceelsnummer);

2. Beschrijvende attributen voor eigenschappen die nadere detaillering geven aan een object. (vb. functiecode);
3. Geometrische attributen bepalen ligging, vorm en topologie (vb. de gevelomtrek bepaalt het grondvlak van een gebouw);
4. Meta-attributen houden informatie over de aard van de gegevens zelf (vb. het jaar van kartering, de beoordeling van de nauwkeurigheid).

B

bedding

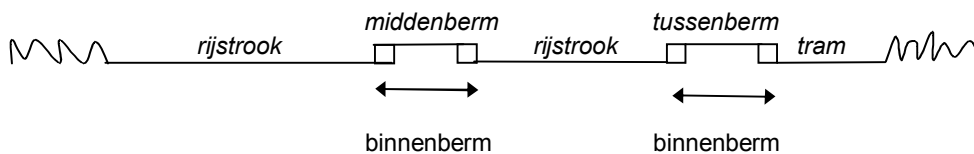
Het vlak dat de waterspiegel zou innemen net voor de waterloop buiten haar oevers treedt. Door deze, op de plaats van de overloop gebaseerde, definitie is de bedding vaak een virtuele lijn die niet aan een morfologisch kenmerk beantwoordt.

beduidend punt

Een beduidend punt is een punt dat aan de criteria, vermeld in hoofdstuk 2, voldoet.

binnenberm

Een binnenberm is elke *middenberm* of *tussenberm* tussen eigen bedding tram/bus en rijbaan binnen de wegbaan. Een *verharde zijstrook* kan ook gelegen zijn in de binnenberm
voorbeeld:

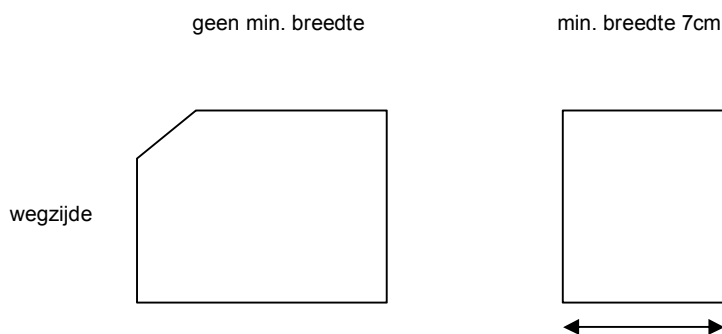

Figuur 1: illustratie binnenberm

boordsteen

Een boordsteen is een lijnvormig inrichtingselement met een minimale breedte van 7cm dat gebruikt wordt voor de duurzame afboording van zones of voor geleiding van verkeersstromen. De rand van een zichtbaar fundament of sokkel (ter plekke vervaardigd) wordt niet als boordsteen beschouwd.

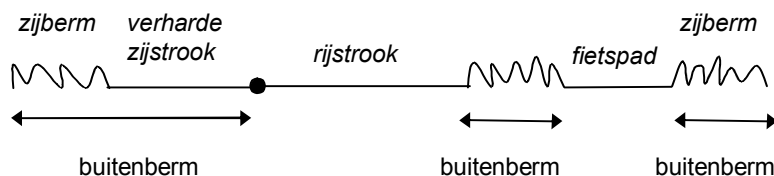
voorbeeld:

Figuur 2: illustratie boordsteen

buitenberm

Een buitenberm is elke *zijberm* of onverharde *tussenberm* tussen vrijliggend fietspad/voetpad en rijbaan. Een *verharde zijstrook* kan ook gelegen zijn in de buitenberm
voorbeeld:

Figuur 3: illustratie buitenberm

buurtweg

Weg die als buurtweg met een nummer voorkomt in de plannen van de *Atlas der Buurtwegen*, opgemaakt tijdens de jaren 1843-1845, en ook bestaande wegen die sedert 1843 overeenkomstig de wet van 1841 werden erkend door de bestendige deputatie en de nieuwe wegen die door de gemeenten werden aangelegd met een rooiplan in het kader van diezelfde wet.

C

CADGIS

CADGIS is een project van het FOD financiën, afdeling *A.A.P.D* dat een overgang van de analoge kadastrale plannen naar een geografisch informatiesysteem voor het beheer van kadastrale gegevens moet mogelijk maken.

centrale inrichting

Een centrale inrichting is een geïsoleerde zone binnen of rakend aan de wegbaan die langs beide zijden geflankeerd wordt door verkeersstromen. Een rond punt is een voorbeeld van een centrale inrichting.

circulatievak

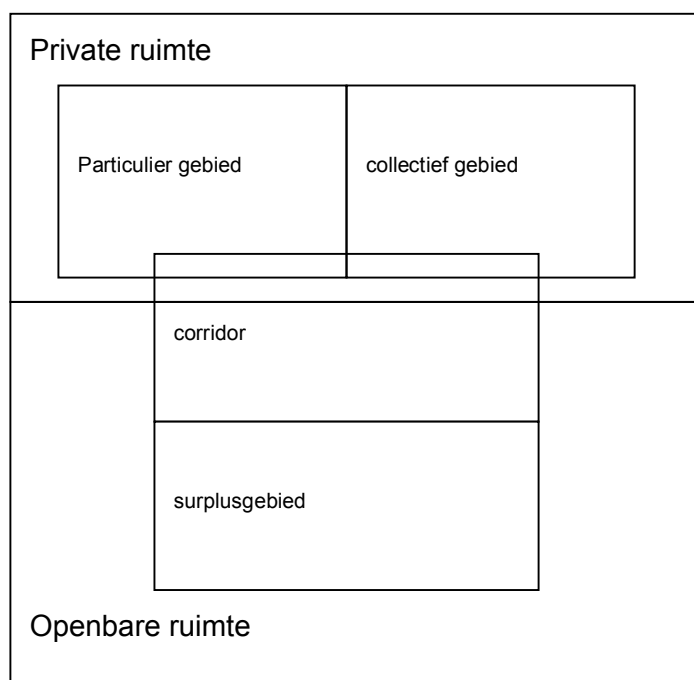
De *hoofdcirculatiezone* wordt in lengterichting functioneel onderverdeeld in circulatievakken. Er worden twee types van circulatievakken onderscheiden: *wisselvak* en *verbindingsvak*.

circulatiezone zwakke weggebruiker

De zone binnen de wegbaan specifiek ontworpen voor de zwakke(re) weggebruiker. Ze wordt gekenmerkt door een afgeboorde verzakking van de wegverharding naar de hartlijn van de wegbaan toe en dient om het verkeer van snellere verkeersvormen te scheiden van minder snelle weggebruikers zoals voetgangers.

collectief gebied

Gebied dat deel uitmaakt van de *private ruimte* en dat voorbehouden is voor specifieke doelgroepen of gemeenschappen (bvb. parking warenhuizen, sportcentra, ...). Het collectief gebied is complementair met het *particulier gebied*

Figuur 4: opdeling van de ruimte

complementair

aanvullend

composiet

samengesteld element

corridor

De corridor stelt het gebied voor dat de connectiviteit tussen verschillende plaatsen waarborgt. Dit komt overeen met het *gebied* waarlangs transport plaatsgrijpt, meer bepaald het verkeer over weg, spoor en/of water. De corridor kan zowel binnen als buiten de *openbare ruimte* gelegen zijn en is complementair aan het *surplusgebied*.

CRAB

Centraal Referentie Adressen Bestand

Het is een bestand met huisnummers en straatnamen in Vlaanderen en het bevat ook de positie van deze objecten. Meer bepaald wordt van elk van de 2,5 miljoen huisnummers in Vlaanderen een xy-coördinaat opgeslagen.

D

deellevering

Een *perceel* (in kader van bestek) wordt opgedeeld in deelleveringen. Een deellevering is dan een ruimtelijk afgebakend *gebied* dat als één geheel aan het opdrachtgevend bestuur wordt opgeleverd. Er bestaan twee types deelleveringen.

- **Karteringsdeellevering**
Deellevering waarin alle GRB-entiteiten met uitzondering van de entiteit administratief perceel (adp) door de dienstverlener worden aangemaakt.
- **Vastgoeddeellevering**
Deellevering waarin de entiteit administratief perceel (adp) door de dienstverlener wordt aangemaakt.

domein

De verzameling van de mogelijke waarden waarmee een *attribuut* kan beschreven worden.

DXF

Drawing eXchange Format

Dit is een ASCII-exportformaat voor grafische bestanden.

E

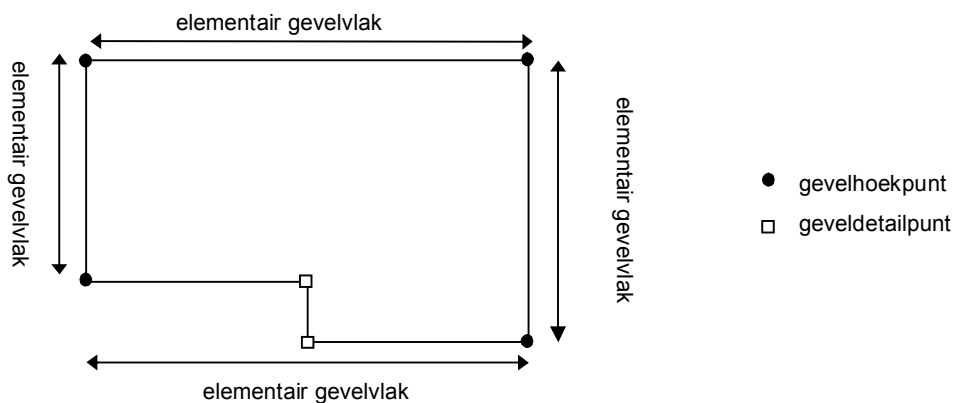
éénduidig aanmeetbaar

Een object is éénduidig aanmeetbaar wanneer het tegelijkertijd voldoet aan de volgende eigenschappen:

- goede identificatie EN
- regelmatig karakter EN
- unieke en ondubbelzinnig voorkomen

elementair gevelvlak

Een elementair gevelvlak wordt begrensd door twee gevelhoekpunten. Doorgaans wordt de vorm van een gebouw beschreven door vier elementaire gevelvlakken (een voorgevel, een achtergevel en twee zijgevels)

Figuur 5: illustratie elementair gevelvlak

entiteit

De databank ordent de objecten volgens entiteiten. Dit zijn abstracties van *objecten* met gelijkaardige *eigenschappen*. De *kenmerken* en *eigenschappen* van de *objecten* worden naargelang de entiteit gemodelleerd in *attributen*, met een *domein* of bereik voor bijbehorende waarden.

exemplaar van de databank

Elk van een aantal gelijksoortige karteringselementen (behorend tot een zelfde *entiteit*) met diens overeenkomstige waarden voor ieder *attribuut* zoals in de databank opgenomen.

F

fietspad

Een zone binnen de *binnen- of buitenberm* en geschikt voor fiets- en/of bromfietsverkeer klasse A en aldus aangegeven via verticale en/of horizontale signalisatie.

FLEPOS

Flemisch POsitioning System

De dienst die op basis van GPS (Global Positioning System) een goedkope, nauwkeurige en uniforme plaatsbepaling aanbiedt. Dit instrument verbindt alle grootschalige activiteiten onderling door de diverse topografische metingen direct binnen hetzelfde referentiekader te plaatsen. Er wordt kostendelend gebruik gemaakt van gemeenschappelijke basisstations.

FVP1

FLEPOS VerdichtingsPunt

Meetkundig referentie punt van het verdichtingsnet opgemeten met GPS conform de specificaties van de aanbeveling A-GISVL-008-1.3 voor het uitvoeren van RTK GPS-metingen op basis van *FLEPOS*.

G

GBKV

Grootschalige BasisKaart Vlaanderen

Een kaartgerichte inventaris van het Vlaamse grondgebied die in de periode 1991-1999 vooral onder impuls van de nutsbedrijven werd gerealiseerd. Een aanzienlijk deel van Vlaanderen werd volgens die specificaties gekarteerd. De gegevens worden door de coöperatieve vennootschap CARDIB beheerd.

GDF

Geographic Data Files

GDF, versie 4.0 (NBN_EN_ISO 14825; 2004) is een standaard voor de aanmaak, bewerking, levering en toepassing van gestructureerde wegennetgegevens.

De standaard beschrijft een conceptueel en logisch datamodel en een uitwisselingsformaat die kunnen worden toegepast in databases voor intelligente wegtransportssystemen (ITS, Intelligent Transportation Systems).

Naast specificaties over de potentiële inhoud van dergelijke databanken (entiteiten, attributen en relaties) bevat GDF4.0 specificaties over hoe deze inhoud moet worden voorgesteld en op welke manier relevante informatie over de databank zelf moet worden aangeboden (metadata).

gebied

Een gebied is een gedeelte van het aardoppervlak.

gebruiksperceel

zie *perceel*

gebouwgrondslag

De bouwgrondslag is het geheel van alle terrestrisch gemeten gevelpunten en fotogrammetrisch gemeten gevelpunten met terrestrische terugzetting. Deze gevelpunten resulteren immers in de éénduidige kartering van zeer precieze gevelpunten.

geodesie

Wetenschap die zich bezighoudt met het bepalen van de grootte en de vorm van een gedeelte van het aardoppervlak.

geometrie

Geometrie levert de middelen voor de kwantitatieve beschrijving van de ruimtelijke karakteristieken van *exemplaren* door gebruik te maken van coördinaten en wiskundige functies. Tot de ruimtelijke karakteristieken behoren: dimensie, positie, grootte, vorm en oriëntatie. Geometrie is het enige aspect van de geografische informatie dat verandert wanneer de geografische informatie wordt getransformeerd van een geodetische referentiesysteem/coördinatensysteem naar een ander.

gevelstuk

Een gevelstuk is een in de context relevante maar onvolledig terrestrisch gekarteerde gevel; een gevelstuk wordt begrensd door geen of slechts één van beide *gevelhoekpunten*. Omwille van de specifieke terreinsituatie (ontoegankelijk, onzichtbaar,...) kunnen één of beide *gevelhoekpunten* niet opgenomen worden..

gevelvlak

Het gevelvlak is elke elementaire verticale en regelmatige gevelwand van een gebouw aan de grond.

GRB

Grootschalig Referentie Bestand

De langetermijnoplossing van het OC GIS-Vlaanderen voor de steeds toenemende vraag naar grootschalig referentiemateriaal voor Vlaanderen. Het biedt een structurele oplossing voor grootschalige topografische gegevens. Met grootschalige gegevens doelt men hierbij op het soort informatie dat conventioneel wordt voorgesteld op schalen tussen 1/250 en 1/2500 zoals gebouwen, vastgoedpercelen en wegenis.

GRB-raad

De GRB-raad is een adviesraad die bestaat uit een vertegenwoordiging van de netbeheerders van fysieke leidingnetten. De GRB-raad verleent advies aan de Vlaamse Rege-

ring betreffende de uitwerking van het GRB-decreet. Tevens kan de GRB-raad om advies gevraagd worden door de Vlaamse regering over alle aangelegenheden die verband houden met het GRB.

H

hoekperceel

zie *perceel*

hoekportiek

Een hoekportiek ontstaat wanneer een *portiek* voorkomt op de kruising van twee elementaire *gevelvlakken*.

hoofdcirculatiezone

de hoofdcirculatiezone is de zone/het deel van de *wegcorridor* waarbinnen de hoofdverkeersstroom plaatsgrijpt. Deze zone stelt met andere woorden het functionele deel van de *wegcorridor* voor. De hoofdverkeersstroom van een weg is de verkeersstroom die wordt ingenomen door wandelaars op wandelwegen, fietsers op fietswegen, trams op tramwegen en gemotoriseerd (uitgezonderd bromfietzers) verkeer op andere wegen.

I

insprong

Een insprong is een verspringing van een fenomeen waarbij het fenomeen terugkeert naar zijn oorspronkelijke ligging.

Een insprong van een gevellijn is een ten opzichte van het gebouw inwendig georiënteerde verspringing waarbij het gevelvlak naar zijn oorspronkelijke ligging terugkeert. Een insprong impliceert dat de dakoversteek tegelijkertijd inspringt.

K

kadastraal perceel

zie *perceel*

kadastrale legger

Bevat een omschrijving van de percelen per gemeente of kadastrale afdeling van een gemeente. Het is een register met fiches (artikels) waarbij de percelen per gemeente of kadastrale afdeling van een gemeente, gegroepeerd zijn onder de naam, voornaam, eventueel zakelijk recht, adres, enz. van een eigenaar of een groep personen die gezamenlijk een eigendomsrecht erop uitoefenen.

Naast het *perceelsnummer* geeft deze legger ook informatie omtrent de ligging van het perceel, de oppervlakte, de aard en het kadastraal inkomen.

kadastrale registratie

Een gebied dat voorkomt in de *kadastrale legger* heeft een kadastrale registratie

kadastralisatie

Kadastralisatie is het proces waarbij de *geometrie* van opgemeten gegevens in overeenstemming wordt gebracht met de *geometrie* van administratieve percelen (adp).

KADSCAN

Het korte termijn initiatief van het OC GIS-Vlaanderen in afwachting van het *GRB* in samenwerking met het *A.A.P.D.* Het betreft een gescande, gegeorefereerde kopie van het kadastraal perceelsplan met perceelsidentificatie. De gescande plans zijn ruimtelijk gepositioneerd in het Lambert-72/50 stelsel (gegeorefereerd) en voorzien van een extra vectoriële puntenlaag met de perceelsidentificatie

KADVEC

KADVEC is een plangetrouwe vectorisering van de *KADSCAN*-bestanden, gebiedsdekkend voor Vlaanderen. Deze dataset wordt opgebouwd in samenwerking met de *A.A.P.D.*, die KADVEC zal aanwenden als basis voor de aanmaak van haar digitaal numeriek plan (*CADMAP*, *CADGIS*).

kantopsluiting

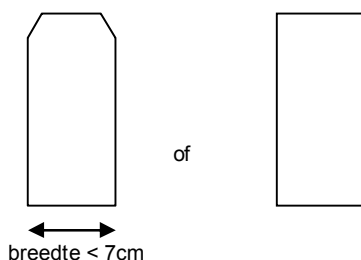
Een langs de rand van een verharding gelegen constructie in het wegoppervlak. Niet elk verharde strook langsheen een rijbaan is kantopsluiting: het hoofddoel van kantopsluiting is het verzekeren van de berijdbaarheid, duurzaamheid en stabiliteit van de verharding van de aangrenzende rijbaan of rijstroken. Er zijn verschillende types kantopsluitingen:

- *kantstrook* (continue stroken langs de rijbaan of verharde zijstrook voor de stabiliteit van de rijbaan of rijstroken)
- boordsteen (trottoirband; stabiliteit van de rijbaan)
- afvoergoot (straatgoot; berijdbaarheid van rijbaan)

kantsteen

Een kantsteen is een lijnvormig prefab inrichtingselement met een breedte kleiner dan 7cm en een minimale lengte van 100cm dat gebruikt wordt voor de duurzame afboording van zones of geleiding van verkeersstromen

voorbeeld:

kantstrook

Een langs de rand van de rand verharding gelegen verharde constructie in de wegbaan met het oog op het verzekeren van de duurzaamheid en stabiliteit van de wegverharding (bv. boordsteen, straatgoot, continue stroken beton,...).

karteringsdeellevering

zie *deellevering*

keermuur

Een keermuur is een muur die in de regel een grondkerende functie vervult.

kenmerk

Een karakteristieke eigenschap van een *object*. De definitie van een *object* wordt bepaald door zijn *kenmerken*.

knik

Een knik komt voor wanneer een fenomeen over een bepaalde afstand verspringt zonder naar zijn oorspronkelijke ligging terug te keren. De richting van het fenomeen verandert.

kopmuur

Een kopmuur is een *keermuur* die een functie vervult in het afwateringssysteem.

kruin

De kruin begrenst de verstoring van het normale maaiveld door de waterpartij geïnduceerd (bovenste taludlijn). De kruin kan samenvallen met de grens van de *bedding*, maar ligt meestal hogerop;

kruispunt

Functioneel wordt de wegcorridor in de lengterichting opgedeeld in *wegvakken* en *kruispunten*. Op een **kruispunt** wordt het aantal verkeersrichtingen bepaald door het aantal aansluitende wegvakken.

kwaliteit

Het geheel van *eigenschappen* en *kenmerken* die het vermogen van een gegeven uitmaken om te voldoen aan de impliciete of expliciete eisen van een bepaald gebruik.

L

lijn

1. GIS-context: Één-dimensionele geometrische primitieve, zoals gedefinieerd in OpenGIS Simple Features Specification for SQL, Revision 1.1. (<http://www.opengeospatial.org>)

Een lijn is een één-dimensionaal object dat wordt opgeslagen als een verzameling opeenvolgende punten.

2. CAD-context: Een type geometrie met een lengte en richting dat bepaald wordt door exact twee punten.

lijnsegment

Het gedeelte van een lijnvormig exemplaar dat overeenstemt met de rechte verbinding tussen 2 vertices.

M

middenberm

Een middenberm is een wegberm tussen twee *rijbanen*.

muur

Een muur is een permanent, lijnvormig verankerde en rechtopstaande scheiding of grondkering bestaande uit metselwerk of beton.

N

niet-afgeboorde verhoging

Een verhoogde verharde strook binnen de wegbaan die niet is afgeboord met een *boord- of kantsteen*.

NGI

Nationaal Geografisch Instituut

nominale grondslag

Volledig theoretisch basismodel van de opname in de databank van fenomenen uit de werkelijkheid.

O

object

Onafhankelijk en herkenbaar fenomeen van de werkelijkheid dat kan gelokaliseerd worden op het aardoppervlak.

objectidentificator

De objectidentificator (oidn) is de directe link naar een terreinobject. Binnen elke entiteit heeft elk exemplaar (lees: elke record) een unieke objectID. De waarde voor deze ID blijft steeds dezelfde tussen verschillende productversies. Voor het opbouwen van relaties met andere tabellen is dit objectID het primaire sleutelveld ('Prietary Key').

omtreklijnsegment

Het gedeelte van de omtreklijn van een vlakvormig exemplaar dat overeenstemt met de rechte verbinding tussen 2 vertices

openbare ruimte

Ruimte die ten dienste staat van iedereen (algemeen belang), zonder beperking naar specifieke gemeenschappen. De openbare ruimte is principieel voor iedereen toegankelijk
Zie figuur4

orthofoto

De grootschalige orthofotoproducten zijn optisch afgewerkte bestanden. De seamlines worden immers op interactieve wijze verlegd langsheen natuurlijke grenzen en er wordt er een kleurencorrectie toegepast op de beelden zodat de kleurwaarden egaal zijn over de hele mozaïek. Het zal bijna onmogelijk zijn om een individueel beeld optisch te ontwaren. Dit product wordt op een resolutie van 20cm aangemaakt.

orthofoto-werkbestand

Het orthofoto-werkbestand wordt op geheel automatische wijze geproduceerd. Dit impliceert dat de orthofotomozaïek van het volledige gebied wordt gegenereerd op basis van automatische snijlijnen (ook wel seamlines genaamd) tussen de individuele foto's. Bovendien wordt er geen kleurcorrectie toegepast op de beelden. Hierdoor kan men de verschillende individuele foto's in de mozaïek onderscheiden. Vandaar ook de benaming "orthofoto-werkbestand". Dit werkbestand wordt opgemaakt met een resolutie van 10cm.

P

palissade

Een palissade is een omheining van recht in de grond geslagen staken of palen.

particulier gebied

Het gebied dat deel uitmaakt van de *private ruimte* en dat enkel door particulieren wordt gebruikt (bvb. gebruikspercelen).

Zie figuur4

perceel

1. in kader van bestek: een deel van een opdracht in kader van een aanbesteding. Specifiek voor GRB wordt een perceel als volgt gedefinieerd: een ruimtelijk afgebakend gebied binnen Vlaanderen dat in zijn geheel als project aan één dienstverlener gegund wordt. Meestal komt dit overeen met het grondgebied van één gemeente of stad.
2. kadastraal perceel: Het kadastraal perceel is een min of meer groot deel van het grondgebied gelegen in een zelfde gemeente of gehucht, gekenmerkt door eenzelfde aard of soort van bebouwing en toebehorend aan een zelfde persoon (hetgeen geen onverdeeldheden uitsluit, eenzelfde recht kan gedeeld worden door meerdere titularissen).
3. gebruiksperceel: Een gebruiksperceel (exploitatieperceel, locatieperceel) is een perceel begrensd op basis van gelijksoortig gebruik of doel van de grond of exploitatie (landbouw, ... als ook bvb. bakkerij over 2 percelen). De begrenzing komt bijgevolg niet noodzakelijk overeen met deze van het *kadastraal perceel*, daar enkel met zichtbare perceelsscheidingen gewerkt wordt.
4. hoekperceel: Een hoekperceel is een gebruikersperceel gelegen ter hoogte van een *kruispunt* en waarvan minstens twee onmiddellijk aangrenzende zijden aansluiten aan de *wegcorridor*.

perceelsnummer

Uniek nummer van een *kadastraal perceel* binnen een kadastrale afdeling/gemeente. Het nummer bestaat uit een grondnummer, eventueel gevolgd door een exponent, een macht en een bisnummer

perceelsreststrook

Perceelsreststroken zijn administratieve percelen (adp) op de rand van een percelenblok, zonder perceelsidentificatienummer, en zijn vaak even lang als de breedte van het achtergelegen perceel of lopen over meerdere percelen. Sommige zijn voorzien van verbindingsslijntjes, anderen niet.

percelenblok

Een percelenblok is een logische groepering van percelen (in context kadastraal perceel), volledig begrensd door zones van het openbaar domein (wegen), natuurlijk (beken, rivieren,...) of administratieve gemeentegrenzen. Een percelenblok grens vormt dus voornamelijk de scheiding tussen het privaat- en publiek- toegankelijk domein. In steden komen percelenblokken meestal overeen met huizenblokken, in agrarisch gebied bevatten zij vooral landbouwpercelen.

planimetrie

meetkunde van het horizontale vlak

portiek

Een portiek in het gevelvlak is een bijzondere insprong waarbij het gevelvlak niet over de volledige lengte (van maaiveld tot de raaklijn met het vlak van het dak) geïnfecteerd wordt door de insprong. De dakoversteek van het gebouw aan de grond (gbg) loopt onverstoord door.

private ruimte

Ruimte die voorbehouden is voor specifieke doelgroepen of gemeenschappen.

Zie figuur4

projectzone

Een gebied waarbinnen, gedurende één enkel project, de GRB-gegevens voor de eerste maal en gebiedsdekkend worden gekarteerd; bij de afbakening van de gebieden wordt waar mogelijk verwezen naar aanwezige ambtsgrenzen.

punt

1. GIS-context: 0-dimensionale geometrische primitieve, zoals gedefinieerd in OpenGIS Simple Features Specification for SQL, Revision 1.1. (<http://www.opengeospatial.org>)
Een punt is een 0-dimensionale geometrie die een enkelvoudige positie voorstelt in de coördinatenruimte. Een punt heeft een x-coördinaat en een y-coördinaat
2. CAD-context: Een type geometrie gedefinieerd met een x en y coördinaat.

R

rechtspersoon

Elke instelling die buiten de natuurlijke personen rechts- en handelingsbevoegd is.

reststrook

Een reststrook is een specifieke *verharde zijstrook*, gelegen tussen rijstrook en *fietspad*, die als niet-relevant wordt beschouwd omwille van de volgende redenen:

- er is geen homogeen gebruik mogelijk van deze continue strook met betrekking tot het tijdelijk plaatsen (parkeren) van voertuigen (vb. een kasseistrook tussen rijstrook en fietspad van slechts 1m breed) OF
- het is een geïsoleerde *verharde zijstrook* (vb. verbreding van reststroken ter hoogte van kruispunten)

restzone

Een gebied dat niet in het GRB wordt opgenomen. Een overhoek ontstaan bij onteigening is een voorbeeld van een restzone.

rijbaan

Het gedeelte van de vlakke *verharde wegcorridor* dat gereserveerd is voor ten minste autoverkeer. Hiermee wordt bedoeld dat een *verharde strook* binnen de *wegcorridor* met minimale breedte van 2.5m wordt beschouwd als rijbaan.

RMSE

Eng. 'Root Mean Square Error';

Afwijking (afstand) tussen opgegeven en opgemeten positie van een punt (maat voor de juistheid van het coördinatenpaar)

rooilijnenplan

Een rooilijnenplan is een plan waarop rooilijnen visueel weergegeven worden. Een rooilijn is de grafische voorstelling van een afgeschafte, toekomstige (ontworpen) of beoogde grens zoals goedgekeurd door de bevoegde overheid tussen privaat en openbaar domein.

S

scanning

Proces waarbij een document of beeld gedigitaliseerd wordt onder de vorm van een regelmatig vlak rooster zodat iedere roostercel een intensiteit of kleurwaarde voorstelt.

surplusgebied

Een surplusgebied wordt gekenmerkt door een openbaar karakter (algemeen belang) en complementariteit aan de *corridor*.

Zie figuur4

specificatie

Document dat de eisen voorschrijft waaraan een gegeven dient te voldoen.

spoorcorridor

De spoorcorridor is de *corridor* bedoeld voor het spoorverkeer. De spoorcorridor stelt de *gebied* voor waar verkeer per tram, trein of metro plaatsgrijpt.

stratificatie

Indeling van de entiteiten in verschillende lagen met het oog op het expliciteren en toepassen van afhankelijkheidsverbanden bij de inwinning en bijhouding.

T

TAW

Tweede Algemene Waterpassing

Tweede Algemene Waterpassing als Belgisch referentiesysteem voor orthometrische hoogte gerealiseerd door hoge-precisiewaterpassing. Het nulpunt werd bepaald als het gemiddeld zeeniveau laagwater zoals waargenomen te Oostende. De orthometrische hoogte verschilt van de ellipsoïdale GPS-hoogte mede doordat ze rekening houdt met de zwaartekracht.

thema

Afgelijnde groepering van entiteiten die het conceptuele denkkader vormen waarbinnen de geïntegreerde gegevensspecificaties ontwikkeld worden.

transportnetwerk

Schema dat de onderling verbonden assen voor het transport van goederen of personen voorstelt. Binnen GRB wordt het *waterloppennetwerk* en *wegennetwerk* onderscheiden.

tussenberm

Een tussenberm is een berm gelegen tussen de eigen bedding van een tram/bus en een *rijbaan* of tussen een vrijliggend *fietspad/voetpad* en een *rijbaan*

U

uitsprong

Een uitsprong is een bijzondere verspringing waarbij het fenomeen terugkeert naar zijn oorspronkelijke ligging.

Een uitsprong in het gevelvlak is een ten opzichte van het gebouw uitwendig georiënteerde bijzondere verspringing waarbij het gevelvlak terugkeert naar zijn oorspronkelijke ligging.

unieke identicator

De unieke identicator (uidn) is de directe link naar de 'verschijningstoestand' van een terreinobject. Een terreinobject kan inderdaad veranderen van vorm of van eigenschappen. Wanneer deze wijziging ook in de databank wordt aangebracht, dan krijgt de record een nieuwe uidn. Ook deze waarde is uniek binnen elke entiteit.

V

vastgoeddeellevering

zie *deellevering*

veelhoek

1. **GIS-context:** 2-dimensionale geometrisch primitieve, zoals gedefinieerd in OpenGIS Simple Features Specification for SQL, Revision 1.1. (<http://www.opengeospatial.org>)
Een polygon is een plat vlak dat beschreven wordt door 1 externe grens en 0 of meer interne grenzen. Elke interne grens beschrijft een gat (eiland) in het polygon.
2. **CAD-context:** Een veelhoek is een type geometrie bestaande uit drie of meer rechte lijnsegmenten die een gesloten vlak vormen.

veelhoekslijn

1. **GIS-context:** zie lijn
2. **CAD-context:** Een veelhoekslijn is een type geometrie met een lengte maar geen oppervlakte. Een veelhoekslijn is een set van één of meerdere lijnsegmenten en bestaat uit minimaal twee punten.

verbindingsvak

Een verbindingsvak is een type *circulatievak* waar geen uitwisseling van verkeer tussen *circulatievakken* mogelijk. Er is een louter verbindende functie.

verharde zijstrook

De verharde zijstrook is het tegen de *rijbaan* aansluitend verhard gedeelte van de *kruin*, bestemd voor het tijdelijk plaatsen van voertuigen (vluchtstrook, parkeerstrook, parkeerhaven, uitwijkplaats). De verharde zijstrook kan gelegen zijn in de *binnen- of buitenberm*.

verlengde wegbaan

De verlengde wegbaan is het gedeelte van de *wegcorridor* dat afgedekt is door bruggen of ingetunneld is.

verlengd maaiveld

Het denkbeeldige maaiveld gevormd door de verlenging van het aangrenzend maaiveld. Dit wordt gehanteerd ter hoogte van *wateroppervlakken*.

verspringing

een verspringing komt voor waar het fenomeen over een bepaalde afstand verspringt zonder naar zijn oorspronkelijke ligging terug te keren waarbij de richting van het fenomeen onveranderd blijft

vertex

Een vertex is één x,y coördinatenpaar uit een verzameling x,y coördinatenparen die een *lijn* of een *veelhoekslijn* definiëren.

VHA

Vlaamse Hydrografische Atlas

De "Vlaamse Hydrografische Atlas" (VHA) is een gebiedsdekkend, middenschalig, geografisch bestand met de assen van de bevaarbare en de geklasseerde, onbevaarbare waterlopen van Vlaanderen.

vlak

zie veelhoek GIS-context

voetpad

Een voetpad is een zone geschikt voor voetgangersstromen binnen de *binnen- of buitenberm*. Een schijnbaar privatieve verharde strook die aanleunt bij de rand van de wegbaan en een detaillering vormt van de buitenberm wordt beschouwd als voetpad indien deze strook raakt aan minstens drie gebruikspcelen en hierbinnen geen wijzigingen in materiaal vertoont.

voorgevel

Elementair gevelvlak waarvan de *gevellijnen* een hoek kleiner dan of gelijk aan 45° maken met de hartlijn van de wegbaan die raakt aan het *gebruikspceel* waarop het gebouw aan de grond zich bevindt

vormpunt

Een vormpunt volgt uit een terreinfenomeen dat aan de criteria vermeld in de GRB-specificaties voldoet. Een vormpunt bepaalt bijgevolg mee de geometrie van een GRB-exemplaar.

W

wachtgevel

Een wachtgevel is een gevelwand waar in een later stadium een ander gebouw kan tegen aangebouwd worden (aanbouwgevel).

watercorridor

De watercorridor is de *corridor* bedoeld voor het waterverkeer. Dit komt overeen met de bevaarbare waterlopen.

waterloop

De horizontale afvloeiing van neerslag- en bronwater.

wateroppervlak

Het wateroppervlak is het gedeelte van het landoppervlak dat wordt ingenomen door permanent of op regelmatige tijdstippen stilstaand of stromend water, met uitzondering van grondwater.

waterloppennetwerk

Het gedeelte van het *transportnetwerk* dat gekenmerkt wordt door het transport over water.

wegennetwerk

Het gedeelte van het *transportnetwerk* dat gekenmerkt wordt door het transport over de weg.

wegcorridor

De wegcorridor stelt de zone voor waar het wegverkeer plaatsgrijpt, meer specifiek de *corridor* bedoeld voor het wegverkeer (in tegenstelling tot spoorverkeer en waterverkeer die respectievelijk plaatsvinden in de spoor- en watercorridor). De wegcorridor kan zowel binnen als buiten het *openbaar domein* gelegen zijn.

weggebied

Het weggebied is de juridische benadering van het oppervlak dat aan de *wegcorridor* geassocieerd wordt. Deze benadering verwijst naar het wegdomein waar een (rechts)persoon bepaalde rechten laat gelden zoals eigendom, vergunningsbevoegdheid of onderhoudsplicht.

Bij het weggebied richt men zich dus in eerste instantie op de *corridor*, complementair aan de *surplusgebieden*. De precieze begrenzing van het juridische weggebied staat opgenomen in de verschillende relevante rooilijnplannen, akten, *Atlas der Buurtwegen* en hun bijlagen, maar dit is moeilijk op het terrein vast te stellen

wegplatform

Het wegplatform is het gedeelte van de wegbaan, dat de rijbaan (rijbanen), de verharde zijstroken en de wegbermen omvat.

wegvak

Functioneel wordt de wegcorridor in de lengterichting opgedeeld in *wegvakken* en *kruispunten*. Een **wegvak** wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van één duidelijke hoofdverkeersrichting en het sluit minstens aan op één kruispunt.

wisselvak

Een wisselvak is een type *circulatievak* en maakt de uitwisseling van verkeer tussen *circulatievakken* mogelijk.

Z

zijberm

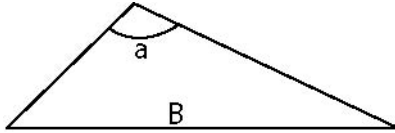
Een zijberm is een strook gelegen aan de buitenkant van de *wegcorridor*.

zijgevel

Elementair gevelvlak dat aansluit op de *voorgevel* en de *achtergevel*.

3. Criteria voor beduidende punten

Een *vertex* van een (omtrek)lijn is een *beduidend punt* indien de hoek a voldoende afwijkt van 180° . Hoe kleiner de afstand van de overstaande zijde B , hoe meer de hoek van 180° moet afwijken om een beduidend punt te vormen.

Figuur 6 Illustratie van de knikhoek a en zijde B

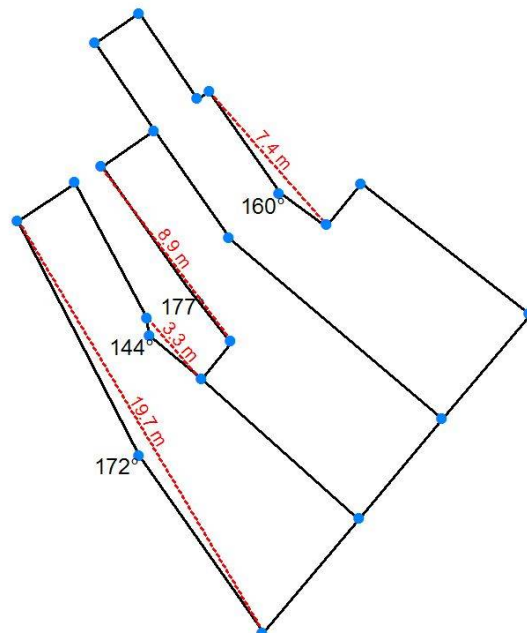
In onderstaande tabel staan de grenswaarden voor knikhoeken. Indien een vertex van een (omtrek)lijn twee lijnsegmenten met elkaar verbindt onder een minimale knikhoek a (vermeld in tabel 1), dan is de overeenkomstige vertex geen beduidend punt.

Indien de knikhoek kleiner is dan deze waarde, dan is de overeenkomstige vertex wel een beduidend punt.

Interval	Minimale knikhoek a om geen beduidend punt te zijn
$B < 0,10 \text{ m}$	Nooit beduidend punt
$0,10 \text{ m} \leq B < 2 \text{ m}$	155°
$2 \text{ m} \leq B < 5 \text{ m}$	165°
$5 \text{ m} \leq B < 7,50 \text{ m}$	170°
$7,5 \text{ m} \leq B < 15 \text{ m}$	175°
$15 \text{ m} \leq B$	177°

Tabel 1: minimale knikhoek a om geen beduidend punt te zijn

Voorbeeld:

Figuur 7 Bij deze gebouwen moeten alle vertices gevelpunten hebben, behalve de vertex die een hoek van 177° vormt.

4. Principes voor naamgeving

Iedere entiteit draagt een éénduidige naam. Deze naam wordt ingekort tot een standaard drieletter acroniem. Ook de thema's bezitten een eigen drieletter acroniem. Deze acroniemen worden uiteraard in de naamgeving van de databank hernomen. Een algemene regel voor elke entiteit bestaat erin dat de naamgeving voorafgegaan wordt door de drielettercode 'GRB.'

Zo noemt de entiteit van het *administratief perceel (adp)* in de databank 'GRB.adp'. Het drieletteracroniem wordt eveneens gebruikt op het niveau van data-inwinning en productvorming.

4.1. Tabellen

Tabellen worden met behulp van de volgende regels benoemd (zie ook Tabel 2):

- Algemene regel voor elke tabel: de drielettercode 'GRB.' gaat de naam van elke tabel vooraf.
- Elke hoofdtabel van het GRB heeft als naam een drieletter acroniem.
Voorbeeld: de tabel met de identificatiegegevens voor een *gebouw aan de grond (gbg)* heeft als naam 'gbg'.
- Elke bijkomende tabel die via een relationele afhankelijkheid van 1:1 (één-op-één relatie) of 1:N (één-op-veel relatie) met een andere entiteit verbonden is, krijgt als naam de samenstelling van:
  - de naam van de entiteit waarbij deze tabel hoort;
  - een tweelettercode voor de inhoud van de tabel;
  - de letter 't' voor tabel.

Voorbeeld: de tabel met de mogelijke problemen die gepaard gaan met de uitvoering van de herinterpretatiemethode voor *administratieve percelen (adp)* noemt 'adp_{gv}t', de samenstelling van 'adp' (voor administratief perceel), 'gv' (voor gegevensverwerking) en 't' (voor tabel).

- Een kruistabel, nodig om een N:M (veel-op-veel) relatie te implementeren, wordt samengesteld uit:
  - de drielettercode rlt aangevuld met
  - de namen van beide hoofdtabellen waarop de relatie slaat;
 Voorbeeld: de tabel die de bestaande combinaties weergeeft tussen *gebouwen (gbg)* en *gevepunten (gvp)* heeft als naam 'rltgbggvp'
- Het punt-teken '.' wordt niet gebruikt om de extensie van een tabel aan te duiden.

4.2. Attributen

Attributen uit het GRB-conceptueel model worden met behulp van de volgende regels benoemd (zie ook Tabel 2):

- Om de éénduidige identificatie van een attribuut zowel binnen de entiteit als in een ruimere context mogelijk te maken, beschikt een attribuut zowel over **korte** als een **uitgebreide naam**.
- De **korte naam** van een gewoon attribuut is een drieletteracroniem gevormd door een combinatie van:
  - een tweelettercode voor de inhoud van het attribuut;
  - een letter voor het domein van het attribuut.
 Voorbeeld: het attribuut voor het type knoop van een wegknoop wordt aangeduid met 'tpc' (met 'tp' voor type en 'c' voor code)
- Indien meerdere attributen per entiteit eenzelfde korte naam zouden meekrijgen, vol-

gend uit de combinaties uit Tabel 2, dient een afwijkende naamgeving gehanteerd. De korte naam zal uitgebreid worden met bijkomende significante letters, voortvloeiend uit de attribuutnaam.

Voorbeeld: de attributen voor grondnummer, macht en bisnummer van de entiteit voor een *administratief perceel (adp)* hebben initieel dezelfde naam 'exn' (met 'ex' voor externe identificatie en 'n' voor nummer). Deze namen worden resp. uitgebreid tot exng, exnm en exnbis om dubbele naamgeving te vermijden.

- De korte naam van een attribuut die naar een andere entiteit verwijst wordt vooraan aangevuld met de naam van de tabel waarnaar het attribuut verwijst indien dit verwar- ring vermijdt.
- De **uitgebreide naam** wordt samengesteld uit de naam van de (hoofd)tabel waartoe het attribuut behoort, een punt ('.'), en dan de korte naam van het attribuut.

Voorbeeld: het attribuut voor het type knoop van de entiteit voor een wegknoop draagt als uitgebreide, éénduidige naam 'wkn.tpc'

- Het generisch acroniem 'grb' kan ook buiten het thema "grb" worden toegekend aan gegevens die betrekking hebben op meerdere entiteiten. Een tabelnaam blijft uiteraard steeds uniek.

4.3. Systematiek acroniemen attributen

De mogelijke eenvoudige combinaties voor korte namen bij attributen of relationele tabel- len worden in Tabel 2 met een "X" gemarkeerd.

Tabel 2: combinatie voor de samenstelling van GRB namen

lettercode voor de inhoud	lettercode voor de vorm	t	n	c	s	w	d
	betekenis	tabel	nummer	code	karakter- reeks	waarde	datum
id	identificator		X		X		
lo	locatie	X			X	X	
tp	type			X			
mt	materiaal			X			
fn	functie			X			
ex	externe identificatie		X	X	X		
gv	gegevensverwerking	X		X	X		X

Tabel 3: combinatie voor de samenstelling van GRB namen

met voor de inhoud:

- id: unieke identificator van een exemplaar
- lo: informatie behorend bij de plaatsaanduiding van het object (bvb. typonomie)
- tp: aanduiding van het type object waartoe het exemplaar behoort
- mt: materiaal waaruit het object opgebouwd is
- fn: functie van het object
- ex: identificator van externe organisatie (een zogenaamde vreemde sleutel)
- gv: informatie omtrent de gegevensverwerking van het object (bvb. opmetingsmetho- de, datum, beheer)

en voor de vorm:

- t: zelfstandige tabel
- n: numeriek identificatienummer (unieke waarden)
- c: numerieke code, gekoppeld aan een bereik
- s: reeks van logisch bij elkaar horende karakters (Engels: string)
- w: waarde van continue numerieke variabele
- d: datum

Voorbeelden:

- idn staat voor identificatornummer, zijnde een unieke waarde voor elke entiteit.
- tpc staat voor typecode, zijnde een kenmerk dat opdelend werkt, weergegeven door een numerieke code uit een selectielijst;
- gvc staat op gegevensverwerkingscode, zijnde de manier waarop de entiteit werd verwerkt (meestal opmetingsmethode), weergegeven door een numerieke code uit een selectielijst.
- fnc, staat voor functiecode, zijnde een attribuut dat de functie van het exemplaar omschrijft, volgens een numerieke code uit een selectielijst

4.4. Attribuut codes

De codes die de mogelijke attribuutwaarden beschrijven zijn steeds numerieke waarden. Volgens de normalisatieregels genieten enkelvoudige, niet-betekenisvolle codes de voorkeur.

In sommige theoretische gevallen kunnen toch samengestelde codes overwogen worden indien:

- het attribuutdomein door externe organisaties opgebouwd wordt;
- de éénduidige toekenning van de attribuutcode mogelijk is;
- de stabiliteit van de codes gewaarborgd wordt.

Bij het vastleggen van het attribuutdomein krijgt de waarde nul ('0') geen betekenis, en wordt deze waarde ook niet gebruikt.